

Klasa: 441-01/03-01/108
Urbroj: 513-14/04-17
Zagreb, 17. svibnja 2004.

VLADA REPUBLIKE HRVATSKE
- Tajništvo -

Informacija
o pripremama Programskog zajma za prilagodbu (PAL)
Svjetske banke

1. Misija Svjetske banke (od 15. do 26. ožujka 2004. godine) ponovno je pokrenula pripremu Programskog zajma za prilagodbu (PAL). Misija je obavila razgovore s Vladom, ministarstvima i agencijama i prikupila informacije radi identifikacije prioritetnih područja reformi čiju bi provedbu podupirao PAL.

Zaključci PAL Misije od 29. ožujka 2004. godine dostavljeni su na upoznavanje i očitovanje: Vladi Republike Hrvatske - Koordinaciji za gospodarstvo i Tajništvu, Uredu za socijalno partnerstvo, Uredu za zakonodavstvo, Središnjem državnom uredu za razvojnu strategiju, Središnjem državnom uredu za upravljanje državnom imovinom, Središnjem državnom uredu za upravu, Ministarstvu gospodarstva, rada i poduzetništva, Ministarstvu pravosuđa, Ministarstvu poljoprivrede, šumarstva i vodnog gospodarstva, Ministarstvu znanosti, obrazovanja i športa, Ministarstvu za europske integracije, Vrhovnom sudu RH, Hrvatskoj narodnoj banci, Agenciji za zaštitu tržišnog natjecanja, Hrvatskom fondu za privatizaciju, Ministarstvu financija-nadležnim upravama.

Tijekom travnja 2004. godine Ministarstvo financija primilo je sljedeća očitovanja koja su priložena ovoj Informaciji: od Ureda za socijalno partnerstvo, Ureda za zakonodavstvo, Središnjeg državnog ureda za upravljanje državnom imovinom, Ministarstva poljoprivrede, šumarstva i vodnog gospodarstva, Ministarstva znanosti, obrazovanja i športa, Ministarstva za europske integracije, Hrvatske narodne banke, Agencije za zaštitu tržišnog natjecanja, Hrvatskog fonda za privatizaciju, Ministarstva

gospodarstva, rada i poduzetništva, Ministarstva financija- Državne riznice – Sektora za pripremu državnog proračuna.

2. Za vrijeme proljetnih sastanaka glavnih odbora MMF i Svjetske banke u Washingtonu 23. do 27. travnja nastavljeni su razgovori o ukupnoj suradnji Republike Hrvatske i Svjetske banke (programi/projekti) i budućoj strategiji Banke za pomoć Hrvatskoj (CAS). Posebna prezentacija Hrvatske delegacije i razgovor u svezi priprema PAL zajma održani su sa direktorima glavnih sektora Banke u Washingtonu 27. travnja 2004.

3. Cilj ove Informacije je: a) da se Vlada RH upozna s dosadašnjim tijekom priprema i sadržajem prijedloga PAL zajma; b) kod ministarstava i agencija i potaknu dalje pripreme i razrada mjera i aktivnosti na svim identificiranim područjima strukturnih i institucionalnih reformi; c) utvrde koordinacijski aranžmani za provedbu PAL unutar Vlade RH i d) daju prijedlozi i sugestije za nastavak razgovora s Misijom SB.

Sljedeća posjeta Misije je najavljena za 31. svibnja do 9. lipnja 2004. radi konzultacija i prethodne ocjene prijedloga PAL zajma. (Konačna ocjena PAL predviđa se za kraj listopada/početak studenog, odluka Vlade RH o pokretanju postupka pregovora za prosinac 2004. i odobravanje zajma Banke u siječnju/veljači 2005. god.).

Prijedlog Zaključka Vlade RH je u posebnom prilogu ovog dopisa.

4. U okviru strategije i programa suradnje Republike Hrvatske sa Svjetskom bankom programski zajmovi tipa PAL, za opću i sektorsku prilagodbu, trebaju postati okosnica njezine potpore Hrvatskoj u naredne tri do četiri godine (do 2007. god. – posebno važno za pristup Europskoj Uniji). Iskustva Banke s drugim zemljama koje su se spremale pristupiti Europskoj Uniji pokazuje da PAL programi odgovaraju potrebama vlada da provode intenzivne programe strukturnih reformi, da PAL program mobilizira suradnju između pojedinih ministarstava oko jasnog programa reforme politika, s jasnim ciljanim rezultatima, mjerilima uspješnosti i pokazateljima kojima se može pratiti napredak u provedbi.

U kontekstu našeg prvog PAL utvrdio bi se cjelovit reformski program koji bi se trebao provesti za vrijeme trajanja serije PAL zajmova, kao i utvrdili prijelazni uvjeti s jednog na sljedeći PAL. Svaki pojedinačni PAL bio bi operacija s jednom tranšom zajma, za koju bi bilo potrebno dovršiti dogovorene aktivnosti prije nego što Banka odobri povlačenje

sredstava. Banka namjerava vrlo usko surađivati s hrvatskim vlastima i Europskom Unijom u cilju koordiniranja ukupnog programa pomoći Republici Hrvatskoj.

Važno je voditi računa o tome da pripreme PAL zajma teku paralelno s pripremama programa koji podupire MMF, jer je makroekonomska stabilnost jedan od preuvjeta za PAL. Strukturne i institucionalne reforme koje bi podržao PAL dopunjavaju se s tekućim i novim projektnim i sektorskim investicijskim zajmovima i savjetodavno-tehničkom pomoći koja će biti ugovorena sa Svjetskom bankom i drugim institucijama - partnerima Republike Hrvatske.

5. Prioritetna područja reformi za PAL

Uzimajući u obzir gore iznijete glavne odrednice sadržaja programa suradnje sa Svjetskom bankom i na temelju do sada obavljenih razgovora s hrvatskim vlastima Banka predlaže sljedeća područja reformi koja bi obuhvatio PAL program:

- *Konkurentnost i upravljanje:*
  - dovršetak privatizacije poduzeća (uključujući i poljoprivredne kombinete);
  - oslobađanje od preostale imovine koja ne donosi prihod.
- *Financijska disciplina:*
  - ponovno uvođenje plana smanjenja državnih potpora;
  - sprječavanje daljih neplaćanja javnih usluga
  - ograničenja izdavanja državnih jamstava.
- *Promicanje osnivanja novih poslovnih subjekata:*
  - smanjenje troškova osnivanja novih poslovnih subjekata i operativnih troškova (kao što su lokacijske dozvole, građevinske dozvole i dozvole za obnovu, priključci na komunalije, itd.).
- *Promicanje izvozne konkurentnosti i inovacija:*
  - komercijalizacija istraživanja i razvitka (R&D);
  - ocjena učinka do sada poduzetih mjera kojima se daje potpora izvozu, kako bi se te mjere racionalizirale;
  - izmjene zakona o investicijskim fondovima

- *Javna uprava:*
  - reforma radnog zakonodavstva i sustava plaća i naknada (državna služba i šire javne službe);
  - racionalizacija organizacijskih struktura;
  - reforma procesa donošenja zakona, propisa i odluka o politikama (uvođenje procjene fiskalnog i socijalnog učinka, te učinka na okoliš prijedloga zakona);

- *Upravljanje javnim rashodima:*
  - Srednjoročno planiranje i izvršavanje proračuna;
  - poboljšanje interne revizije i financijske kontrole;
  - jačanje upravljanja dugom (uspostava funkcije upravljanja rizikom, dovršetak registra dugovanja, koji obuhvaća centralnu upravu i lokalnu samoupravu te komunalna poduzeća).

- *Sudstvo:*
  - racionalizacija strukture sudskog sustava;
  - učinkovitost i ubrzanje sudskih postupaka (prenošenje ne-sudbenih funkcija sa sudaca, uključujući zemljišne knjige i registre nekretnina, uvođenje automatiziranog sustava upravljanja sudskim predmetima);
  - reforma sustava administrativnog prava, uključujući jačanje upravnih sudova;
  - jačanje ovrhe presuda i izvršavanja ugovora i vlasničkih prava (uključujući osnivanje zasebne profesionalne službe sudskih ovršitelja, i registra pokretnina);
  - jačanje uloge i funkcije stečajnih upravitelja.

- *Mirovine:*
  - ponovna uspostava fiskalne održivosti mirovinskog sustava.

- *Programi socijalne pomoći:*
  - konsolidacija novčanih socijalnih naknada;
  - poboljšanje ciljanosti i učinkovitosti naknada.

- *Financiranje zdravstva*
  - uvođenje sustava plaćanja koji se temelji na rezultatima i financiranje na osnovi glavarine;
  - prebacivanje dodatnog zdravstvenog osiguranja u privatni sektor.

6. Misija Banke koja je najavljena za 31. svibnja do 10. lipnja 2004. želi saznati stajališta Vlade Republike Hrvatske o predloženom programu i tri predložena stupa – područja reformi, a posebice: a) poboljšanje investicijskog okruženja u svrhu investicija i produktivnosti privatnog sektora; b) poboljšanje učinkovitosti i djelotvornosti upravljanja u sustavu javne uprave i pravosuđa; te c) ulaganjima u ljudske potencijale i jačanju socijalnih programa.

Misija će uz to voditi daljnje usklađivanje stavova o slijedećim područjima i odrediti bi li njihovo uključivanje tijekom misije za prethodnu procjenu bilo odgovarajuće:

- *financijski sektor*: zakon o osiguranju štednih uloga, zakon o zateznim kamatama, integrirani nadzor ne-bankarskih financijskih institucija;
- *restrukturiranje energetskeg sektora*: jačanje regulatorne sposobnosti; razdvajanje djelatnosti HEP-a;
- *željeznica*: ukidanje neekonomičnih usluga prijevoza putnika, racionalizacija osoblja, program restrukturiranja HŽ.

7. Koordinacijski aranžmani za PAL unutar Vlade:

Misija je s Vladom već razgovarala o Vladinim planiranim koordinacijskim aranžmanima za PAL. Misija će istražiti kako bi se Vlada mogla najbolje organizirati za provođenje programa višegodišnjih reformi koje bi trebao poduprijeti PAL. Uspješna provedba programa reformi zahtijevat će djelotvornu koordinaciju između raznih ministarstava i agencija, kao i između Vlade i Banke.

Misija je obaviještena da će gđa. Martina Dalić, Državni tajnik u Ministarstvu financija koordinirati ono što je na dnevnom redu PAL-a s Vladom. No, Banka drži da bi mogao biti potreban i potpredsjednik Vlade i tijelo na ministarskoj razini kao bi se osigurala međuresorna koordinacija i promptno djelovanje na dogovorenim reformama. Vlada je obećala da će o tom pitanju razgovarati s Bankom i informirati Banku o svom planu da se krene dalje prigodom predstojeće Misije Banke.

8. Koordinacija PAL- s drugim donatorima:

Kao što je poznato Banka usko koordinira svoje aktivnosti s drugim donatorima – Europskom komisijom, Međunarodnim monetarnim

fondom (MMF), nizozemskim veleposlanstvom, Odjelom za međunarodni razvitak (DfID), USAID-om, UNDP-om, SIDA-om – kako bi uskladila planove PAL-a i koordinirala rad. Banka blisko surađuje s drugim donatorima kako bi osigurala djelotvornu koordinaciju potpore, i izbjegla preklapanje aktivnosti.

9. Komunikacijska strategija za reforme PAL-a:

Misija je Vladi ukazala na potrebu izrade komunikacijske strategije o reformama PAL-a. PAL će pružiti potporu jednom broju osjetljivih reformi u Hrvatskoj, a iskustvo iz drugih zemalja ukazuje da će djelotvorno komuniciranje s javnosti o razlozima i očekivanim učincima ovih reformi biti od najveće važnosti za uspjeh reformi. Banka je obećala pružiti potporu Vladi u tom naporu, te je postignuta suglasnost da bi se o tome dalje razgovaralo tijekom misije za prethodnu procjenu.

MINISTAR FINANCIJA

Ivan Šuker, dipl. oec.

Prijedlog zaključka:

Vlada Republike Hrvatske na sjednici održanoj _____ svibnja 2004. godine razmotrila je Informaciju o pripremama Programskog zajma za prilagodbu (PAL) Svjetske banke koju je Vladi Republike Hrvatske dostavilo Ministarstvo financija svojim dopisom Klasa: 441-01/03-01/108; Urbroj: 513-14/04-17 od 17. svibnja 2004. godine i usvojila sljedeće zaključke:

1. Vlada Republike Hrvatske podupire nastavak priprema PAL zajma sa Svjetskom bankom.
2. Zadužuju se mjerodavna ministarstva i središnji državni uredi za dalju razradu mjera i aktivnosti na svim područjima strukturnih i institucionalnih reformi predloženim kao prioritetnim područjima reformi za PAL.
3. U tom smislu zadužuju se mjerodavna ministarstva i središnji državni uredi da imenuju svoje nositelje (na razini Državnih tajnika) koji će sudjelovati u radu Koordinacijskog tijela Vlade Republike Hrvatske i daljim razgovorima s Misijom Svjetske banke.
4. Zadužuje se Ministarstvo financija za dalju koordinaciju operativnih aktivnosti u svezi priprema PAL zajma sa Svjetskom bankom i za izvještavanje Vlade Republike Hrvatske o tijeku i daljim aktivnostima u svezi priprema i provedbe dogovorenih aktivnosti u svezi PAL.

Prilog : 1

ANALITIČKI RAD I TEHNIČKA POMOĆ U VEZI S PAL-om

Tijekom dosadašnjih priprema PAL utvrđeno je da bi za jedan broj područja trebalo pripremiti analitičke i tehničke podloge kako bi se pružila potpora što boljem oblikovanju reformi. Misija je identificirala slijedeća područja pripremnog rada kojima bi financijsku potporu pružio Drugi zajam za tehnički pomoć (TAL2):

TA Zadatak	Konzultant (jedan ili više njih)	Procjena troškova (USD)
1. Procjena ekonomskog i socijalnog učinka opcija restrukturiranja brodogradilišta	lokalni	\$60,000
2. Ocjena učinka do sada provedenih mjera za promicanje izvoza	Međunarodni + lokalni	\$150,000
3. Studija racionalizacije sustava sudova	Međunarodni + lokalni	\$100,000
4. Izrada okvira politike za službu sudskih izvršitelja	Međunarodni + lokalni	\$70,000
5. Dijagnosticiranje potreba za upravno pravnu reformu	Međunarodni + lokalni	\$65,000
6. Metodološki okvir za funkcionalne preglede administrativne strukture i dva pilot projekta funkcionalnih pregleda	Međunarodni + lokalni	\$250,000
7. Procjena sustava plaća i naknada u javnom sektoru	Međunarodni + lokalni	\$60,000
8. Pregled troškova za obavljanje poslovne djelatnosti	Međunarodni + lokani	\$150,000

